

AITA SANTU LEON XIII-GARRENARI BERE URREZKO EZTEYETAN.¹

Eldu zayo nere biotzari
Pozez lertzeko eguna:
Bai, eldu zayo iñoiz uste ez
Zuan zoriontasuna,
Erromaragiño biraldurik
Gure Euskara chukuna,
Benaz onratzekoa an degun
Aita Santu jakituna.

Ez dute jainkoaren naidarrak,
Gureak duten moduan,
Asirik, denboran artu arren
Betetasuna munduan:
Orregatik Bera baño iñor
Ta ezer etzan orduan,
Zu, Joaquin Pecci, Aita Santu
«In pectore» egin zinduan.

Da emeretzigarren gizaldia
Ta azkeneko laurdena;
Iltzen da ta dijoa zerura
Pio Bederatzigarrena:
Argiratzen du Jaunak betitik
Gogotan zuan izena,
Ta dakus munduak zu zerala
Leon Amairugarrena.

Sartzen zera bertatik Pedroren
Chalupa alargunera;
Turmoya ta odehyak dijoaz
Eguzkia illuntzera:
Aize bizkorak datoz chistuka
Ta bagak zu irustera;
Baña zu, jakitun chit suarra,
Ezeren bildur etzera.

Irme oraturik timoyari,
Chalupa zuzentzen zoaz;
Konjuratzen dituzu lenmenak
Ta obeditzen dijoaz,
Zeru illunak osgarbituaz,
Aize charrak baraztuaz,
Ta бага arroak makurtuaz,
Zuri oñak laztanduaz.

Bai, benetan dijoaz argitzen
Len illun ziran zeruak,
Bada argi argi egiten du
San Tomas-en Kruseluak,
Zuk zirikatu dezun ezkerok;
Berriz zure izkribuak
Argitu dituzte iñon diran
Etsayen sator-zuluak.

(1) V. nota de la pág. 1,

Barazten dijoaz bai, benetan
 Aize galgarri bizkorrak;
 China ta Alemaniatarrak,
 Jesusentzat beti gorrak,
 Zapaltzen zituzten fededunak
 Nola bendabalak lorak:
 Zuk irichi dezu biguntzea
 Beren agindu gogorrak.

Neurri gabea da erreñuak
 Gaur daukaten antustea;
 Ala ere dator Karolinen
 Gañeko buruaustea,
 Ta gogarpetariak nai dute zuk
 Epaiturik ikustea:
 ¿Ezta au beraz, zure oñai mun
 Egitera, makurtzea?

Du erreñu bakoitzak soldautan
 Nik eztakit zenbat milla;
 Ala ere eztaude seguru,
 Datozkizu pake-billa:
 Zuk jasorik, Moisesek bezela,
 Artzaiñ onaren makilla,
 Erreñu osoak ber-bertatik
 Guziz paketutzen dira.

Beste erregeak ezin dutena
 Soldadu zarrez beterik,
 Iristen dezu, gure Erregea,
 Soldaduchu bat gaberik:
 Ta nola au eziñ ditekean
 Jainkoak lagundu ezik,
 Dio munduak chit arriturik:
 «¡Heu! digitus Dei est hic.»

Baña oroipen triste bat dator
 Zure seme onakgana;
 Jaikirik бага izugarri bi,
 Alde bakoitzetik bana,
 Birraldiz eraman dute, Jauna,
 Chalupako ogi dana,
 Zure lagun arrantzaleentzat
 Gorderik arkitzen zana.

Larrugorritu ditu eleizak
 Batak España danean,
 Pilatosek Jesus bezelaše
 Azotatu zuanean;
 Besteak ainbat argi degula
 Esaten duten unean,
 Utzi ditu Afrikan ainbeste
 Fede gabe illunean.

¡Ai! oraindik ez dute aditu
 Askok Kristoren legea:
 ¿Nola iñork predikatu gabe
 Izango duté fedea?
 ¿Ta zuk artara biraldu gabe
 Nola da predikatzea?
 ¿Ta esku utsetan ontara nor
 Ta nora da biraltzea?

Jakiñik onak zure Urrezko
 Eztei-festak diradela,
 Dijoazkizu Esposarentzat
 Berekin daramatela
 Kontatu eziñ al-beste zillar,
 Urre, diamante, perla,
 Len galdua ichas-bazterrean
 Arki balute bezela.

Eta zertan miraritu zuk San
Martínekin esatea:
Jauna oraindik premia bada
Nik erri au gidatzea,
Eztet nai nigandik botatzea
Naigabeak ta nekea:
Egiñ bedi, Jauna, ez nerea,
Bai Zure borondatea.

Bai, oraindik askok zu nekatzen
Egiten dute alegiñ;
Asko dira arkitzen dutenak
Zure penetan atsegiñ:
Baña seme onak beste gauzarik
Eziñ lezakete egiñ,
Ezpada zure nekeak, Aita,
Partitu pozik zurekiñ.

Euskaldun leñargien gogoa
Nik ongi ezaguturik,
Natorkizu beren izenean
Esatera makurturik,
Lagundu al-bagenezazuke
Zerbait, guziok bildurik,
Agin zazu, Aita, nai dezuna,
Eztegu neke-bildurrik.

Bizi bedi, esango degu guk,
Arrantzale gizonena,
Bizi bedi gure gidatzaile
Ta pilotorik onena,
Gure Aita-Santu ta Errege
Leon Amairugarrena:
Onela mintzatzen da zañetan
Euskal-odola duena.

EZEKIEL ECHEBARRIA-K.

Ermuan, 1887-garren urteko Uztaillaren 21-can.

ESKUTITZ BAT ELEIZAREN BURUARI.

Gure Jaun aundi Leon
amairu-garrena,
Pedroren silla eser-
leku dakarrena,
auzpezturik berorren
oñetan aurrena,
zeñen baitnaizen ardi
bat ni berorrena,
nator erakustera
pozezko barrena,

agurtubaz egun on
aundi datorrena,
Jaunak gloriagarri
lenaz zekarrena,
urte-urre berrogei
ta amar-garrena,
apeiztu zana adin-
etan ederrena,
urre-eztayak egin
bear ditubena.